

in the Mu. पङ्कः Sandal-unguent. पयोधराश्चन्दनपङ्कचर्चिताः R.s. 1. 6. -पुष्पम् cloves. -सारः 1 the most excellent sandal-wood; प्राज्ञः सुहृच्चन्दनसारलिप्तः Mb. 12. 167. 41. -2 a kind of alkali (वज्रक्षार).

चन्दनिन् *a.* Rubbed with, or smelling of, sandal-wood.

चन्दनी *f.* N. of a river; L. D. B.

चन्दनीया A kind of yellow pigment (गोरोचना).

चन्द्रिः [Un. 1. 51] 1 An elephant. -2 The moon; अपि च मानसमम्बुनिधिर्यशो विमलशारदचन्द्रिचन्द्रिका Bv. 1. 113; मुकुन्दमुखचन्द्रिरे चिरमिदं चकोरायताम् 4. 1; स्मितामृतं स्यन्दय वक्त्र-चन्द्रिरात् Rām. Ch. 2. 69.

चन्द्र *a.* [चन्द् णिच् रक्] Ved. 1 Glittering, bright, shining (as gold). -2 Lovely, beautiful. -न्द्रः 1 The moon; यथा प्रह्लादनाचन्द्रः R. 4. 12; हृतचन्द्रा तमसेव कौमुदी 8. 37; न हि संहरते ज्योत्स्नां चन्द्रश्चाण्डालवेशमनि H. 1. 61; मुखं, वेदनं &c.; पर्याप्तचन्द्रेव शरत्त्रियामा Ku. 7. 26 (for mythological account see सोम). -2 The moon, as a planet. -3 Camphor; विलेपनस्याधिकचन्द्रभागताविभावनाच्चापललाप पाण्डुताम् N. 1. 51. -4 The eye in a peacock's tail. -5 Water. -6 Gold (*n.* also). -7 A lovely or agreeable phenomenon. -8 A spot similar to the moon. -9 The symbol or mark of a Visarga. -10 A reddish kind of pearl. -11 The fifth lunar mansion. -12 The number 'one' (used at the end of comp. चन्द्र means 'excellent', 'eminent' or 'illustrious'; as पुरुषचन्द्रः 'a moon of men', an excellent or illustrious man). -न्द्रा 1 Small cardamoms. -2 An open hall only furnished with a roof. -3 An awning, a canopy. -Comp. -अंशुः 1 Viṣṇu. -2 a moon-beam. -अर्धः the half moon; Pt. 4. चूडामणिः, मौलिः, शेखरः epithets of Śiva. -आतपः 1 moon-light. -2 awning. -3 an open hall only furnished with a roof. -आत्मजः, -औरसः, -जः, -जातः, -तनयः, -नन्दनः, -पुत्रः the planet Mercury. -आतपः the moon-light; चन्द्रातपमिव रसतामुपेतम् K. -आदित्यौ 1 The moon and the sun. -2 N. of curls on the forehead of a horse; चन्द्रादित्यौ ललाटस्थौ तृपाणां जयवर्धनौ Śalihotra of Bhoja 25. -आनन *a.* moon-faced. (-नः) an epithet of Kārtikeya. -आपीडः an epithet of Śiva. -आभासः 'false moon', an appearance in the sky resembling the real moon. -आह्वयः camphor. -इष्टा a lotus plant, or a collection of lotuses, blossoming during the night. -उदयः 1 moon-rise. -2 awning. -3 a mercurial preparation used in medicine. (-या) a kind of medicine for the eyes. -उपलः the moon stone. -कला 1 a digit of the moon; राहोश्चन्द्रकलामिवाननचरौ देवात्समासाद्य मे Māl. 5. 28. -2 the crescent before or after the new moon. -3 A cattle-drum. -4 A kind of fish; L. D. B. -कान्तः, -मणिः the moon-stone (supposed to ooze away under the influence of the moon); द्रवति च हिमरस्माबुद्धते चन्द्रकान्तः U. 6. 12; Śi. 4. 58; Amaru. 57; Bh. 1. 21; Māl. 1. 24. (-तः, -तम्) the white eatable water-lily

blossoming during the night. (-तम्) sandal-wood. -कान्ता 1 a night. -2 the wife of the moon. -3 moon-light. -कान्तिः *f.* moon-light. -*n.* silver. -कुल्या N. of a river in Kashmir; अवतारयतस्तस्य चन्द्रकुल्याभिर्वा नदीम् Rāj. T. 1. 318. -क्षयः the new-moon-day or the last day of a lunar month (अमा) when the moon is not visible. -गृहम् the fourth sign of the zodiac, Cancer. -गोलः the world of the moon, lunar sphere. रथः a deceased progenitor, the manes. -गोलिका moon-light. -ग्रहणम् an eclipse of the moon. -चन्चला a small fish. -चूडः, -मौलिः, -शेखरः, -चूडामणिः epithets of Śiva; ('having the moon for his crest', 'moon-crowned'); रहस्युपालभ्यत चन्द्र-शेखरः Ku. 5. 58, 86; R. 6. 34; नखेन कस्य धन्यस्य चन्द्रचूडो भविष्यति Udb. -दाराः (*m. pl.*) 'the wives of the moon', the 27 lunar mansions mythologically regarded as so many daughters of Dakṣa and married to the moon. -द्युतिः sandal-wood. -*f.* moon-light. -नामन् *m.* camphor. -निभ *a.* bright, handsome. -निर्णिज्ज *a.* having a brilliant garment; पतरेव चचरा चन्द्रनिर्णिक् Rv. 10. 106. 8. -पञ्चागम् the luni-solar calendar. -पादः a moon-beam; नियमितपरिखेदा तच्छिरश्चन्द्रपादैः Me. 70; Māl. 3. 12. -प्रहसिः *f.* N. of the sixth Upāṅga of the Jainas. -प्रभा moon-light. -प्रासादः An apartment at the house-top; Ks. -बाला 1 large cardamoms. -2 moon-light. -बिन्दु the sign for the nasal (ं) -बुध्ना *a.* having a bright standing ground; चन्द्रबुध्नो मददृद्धो मनीषिभिः Rv. 1. 52. 3. -भस्मन् *n.* camphor. -भागा N. of a river in the south. -भासः a sword; see चन्द्रहास. -भूति *n.* silver. -मणिः the moon-stone -मण्डलम् 1 the orb or disc of the moon. -2 the lunar sphere. -3 a halo round the moon. -मुखी a moon-faced (*i. e.* lovely) woman. -रेखा, -लेखा the digit or streak of the moon; अथवा रत्नाकराद् ऋते कुतश्चन्द्रलेखायाः प्रसूतिः Nāg. 2. -रेणुः a plagiarist. -लोकः the world of the moon. -लोहकम्, -लौहम्, -लौहकम् silver. -वंशः the lunar race of kings, the second great line of royal dynasties in India. -वदन *a.* a moon-faced. -वल्ली, -वल्लीरी The soma plant; L. D. B. -व्रतम् 1 a kind of vow or penance = चान्द्रायण q. v. -2 a regal property or virtue. -विहंगमः A kind of bird; L. D. B. -शाला 1 a room on the top (of a house &c.); चन्द्रशाल शिरोगृहम् Amar.; वियद्गतः पुष्पकचन्द्रशालः क्षणं प्रतिश्रुन्मुखराः करोति R. 13. 40. -2 moonlight. -शालिका a room on the top of a house. -शिला the moon-stone; प्रह्लादिता चन्द्रशिलेव तूर्णम् Bk. 11. 15; ननु भणामि एषा सा चन्द्रमणिशिलेति Nāg. 2. -संज्ञः camphor. -संभवः N. of Budha or Mercury. (-वा) small cardamoms. -सालोक्य attainment of the lunar heaven. -हन् *m.* an epithet of Rāhu. -हासः 1 a glittering sword. -2 the sword of Rāvaṇa; हे पाणयः किमिति वाञ्छथ चन्द्रहासम् B. R. 1. 56, 61. -3 N. of a king of Kerala, son of Sudhārmika. [He was born under the Mūla asterism and his left foot had a redundant toe; for this his father was killed by his enemies, and the boy was left an orphan in a state of